

2019 m. sausio 22 d. korupcijos rizikos analizėje Nr. 4-01-656 pateiktų rekomendacijų vykdymas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje

	<i>Rekomendacija</i>	<i>Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos numatytos priemonės rekomendacijoms įgyvendinti</i>	<i>STT nuomonė dėl rekomendacijos įgyvendinimo ir siūlymai</i>
<i>1. Dėl korupcijos rizikos organizuojant asmens tapimo nauju dalininku viešosiose įstaigose procedūras mažinimo:</i>			
1.1	Parengti teisės aktų, įtvirtinančių reikalavimus dalininkams (tiek esamiems, tiek naujai tampantiems viešųjų įstaigų – profesinių mokymo įstaigų dalininkais), ir nustatyti jiems aiškius, objektyvius ir pakankamus kriterijus, projektus ir inicijuoti jų priėmimą. Siekiant, kad dalininkai netaptų vien tik siaurai ūkio šakai atstovaujantys juridiniai asmenys, kurie remia ir atstovauja siauros specializacijos sričiai, siūlytina naujaisiais viešosios įstaigos dalininkais rinktis stambias asociacijas, vienijančias asocijuotus narius, atstovaujančius platesniam darbuotojų poreikiui.	<i>Švietimo, mokslo ir sporto ministerija</i> informavo, kad Parengtas LRV nutarimo „Dėl reikalavimų valstybės ir savivaldybės profesinio mokymo įstaigos dalininkams“ projektas, kuris artimiausiu metu bus teikiamas derinti atitinkamoms ministerijoms. Projekte numatyta, kad dalininkais gali tapti tik asocijuotų verslo struktūrų atstovai ir asocijuota verslo ir / ar darbdavių organizacija veikianti nacionaliniu lygmeniu. Asocijuotos verslo ir / ar darbdavių organizacijos struktūriniai padaliniai atstovauja skirtingų ekonominės veiklos sektorių darbuotojams.	Pasiūlymas dar neįgyvendintas (ministerija yra informavusi STT, kad pasiūlymą planuojama įgyvendinti).
1.2.	Priimant naują dalininką nustatyti, ko iš jo tikimasi viešosios įstaigos veikloje, kokie keliami jam reikalavimai, tikslai ir uždaviniai. Reikalauti iš pretendento į dalininkus ne formalus prašymo pateikimo, o raštu pateikti (pvz., aiškinamajame rašte) išsamius duomenis apie save ir savo veiklą, lūkesčius ir naudą viešajai įstaigai, pagrįsti savo naudą dalyvaujant viešosios įstaigos veikloje, kviesti dialogo svarstant pretendentų kandidatūras. Taip pat teikiant atsakymus su pritarimu tapti naujaisiais dalininkais išdėstyti ir jam atsiradusias pareigas, keliamus lūkesčius ir uždavinius,	<i>Švietimo, mokslo ir sporto ministerija</i> informavo, kad patvirtinus reikalavimus dalininkams, parengs aplinkraštį viešųjų profesinio mokymo įstaigų vadovams, kurie prireikūs informuotų pretendentus į dalininkus apie tai, kokią informaciją jie turėtų pateikti prašyme tapti dalininku.	Pasiūlymas dar neįgyvendintas (ministerija yra informavusi STT, kad pasiūlymą planuojama įgyvendinti).

	įsipareigojimus ir pan. bei stebėti, kaip tai įgyvendinama.		
1.3.	Viešosioms įstaigoms – Alantos technologijos ir verslo mokyklai, Alytaus profesinio mokymo centrai, Panevėžio profesinio rengimo centrai (taip pat ir kitoms įstaigoms, jei tokių yra) – vadovautis Profesinio mokymo įstatymo 17 straipsnio 21 punkto imperatyvia nuostata ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai suteikti balsų daugumą ir sprendžiamojo balso teisę visuotiniame dalininkų susirinkime visais šių viešųjų įstaigų valdymo klausimais, nesulyginant valstybės, kaip steigėjos, teisių su privačių juridinių asmenų teisėmis valdant viešąsias įstaigas ir jų turtą. Šias nuostatas įtvirtinti ir viešųjų įstaigų įstatuose.	<i>Švietimo, mokslo ir sporto ministerija</i> informavo, kad naujai rengiamuose viešųjų įstaigų įstatuose numatyta, kad sprendimus dėl Įstaigai nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio turto perleidimo, nuomos, perdavimo pagal panaudos sutartį ar įkeitimo, dėl Įstaigos reorganizavimo ir reorganizavimo sąlygų tvirtinimo, Įstaigos pertvarkymo, likvidavimo ir jo atšaukimo, valstybė arba savivaldybė, arba jos kartu, jeigu ir valstybė, ir savivaldybė yra tos pačios Įstaigos dalininkės, turi sprendžiamojo balso teisę. Negali būti priimtas kitoks sprendimas negu tas, už kurį balsuoja valstybė ar savivaldybė, o jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, sprendžiamojo balso teisę turi valstybė. Taip pat siekiama Įstaigų įstatuose įteisinti nuostata, kad visuotiniame dalininkų susirinkime dalininkai turi po vieną balsą, išskyrus Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją, kuri turi 3 balsus.	Pasiūlymas įgyvendintas.
<i>3. Dėl korupcijos rizikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai įgyvendinant viešųjų įstaigų dalininko teises ir pareigas mažinimo:</i>			
3.1.	Aktyviau dalyvauti viešųjų įstaigų veikloje tiek kaip dalininkei, tiek kaip steigėjai, neapsiriboti formalia dalininkės veikla.	<i>Švietimo, mokslo ir sporto ministerija</i> informavo, kad siekiama Įstaigų įstatuose įteisinti nuostata, kad visuotiniame dalininkų susirinkime dalininkai turi po vieną balsą, išskyrus Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją, kuri turi 3 balsus.	Atsižvelgiant į neišsamų Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atsakymą, vertintina, kad pasiūlymas įgyvendintas iš dalies , kadangi nėra aišku ar ministerija planuoja imtis aktyvesnių veiksmų dalyvauti viešųjų įstaigų veikloje tiek kaip dalininkei, tiek kaip steigėjai.
3.2.	Svarstyti galimybę nuostata, kad visuotiniame dalininkų susirinkime valstybė turėtų balsų daugumą visais sprendžiamais klausimais, įtvirtinti	<i>Švietimo, mokslo ir sporto ministerija</i> informavo, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministras 2019 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. V-310 patvirtino naujas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto	Atsižvelgiant į Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pateiktą atsakymą, vertintina, kad į pasiūlymą neatsižvelgta , nes nenurodyta ar ministerija ėmėsi iniciatyvos

	įstatymo lygiu ir praplėsti Profesinio mokymo įstatymo 21 straipsnio nuostatas, nurodančias, kad priimant tik Viešųjų įstaigų įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 8, 9, 10, 11 punktuose numatytus sprendimus valstybė turi sprendžiamojo balso teisę.	ministerijos atstovavimo valstybei viešosiose įstaigose taisyklės. Šių taisyklių VI skyriuje nustatyta ministerijai atstovaujančių asmenų atsakomybė.	dėl Profesinio mokymo įstatymo 21 straipsnio nuostatų praplėtimo. Pasiūlyta pakartotinai svarstyti dėl pasiūlymo įgyvendinimo.
3.3.	Tobulinti Atstovavimo taisyklės, jose įtvirtinti įgaliotinių atsakomybės už sprendimą, kurio priimti nebuvo įgaliojimas, ar sprendimą, neatitinkantį įgaliojimo, ir atitinkamai dėl to padarytos žalos valstybei principą.	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija informavo, kad ministerijai atstovaujančių asmenų atsakomybė įtvirtinta švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. V-310 patvirtintose naujose Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovavimo valstybei viešosiose įstaigose taisyklėse.	Pasiūlymas įgyvendintas.
<i>4. Dėl antikorupcinės veiklos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje ir jai pavaldžiose institucijose:</i>			
4.1.	Kiekvienais metais nustatyti veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, jas įvertinti ir nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, numatyti priemones, kurių būtina imtis nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar juos pašalinti.	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija informavo, kad Ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos tvarkos apraše, patvirtintame švietimo ir mokslo ministro 2017 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. V-797, yra nustatyta, kad veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, antikorupcinė analizė ir vertinimas atliekamas kasmet. Ministerija yra atlikusi korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę ir vertinimą licencijų vykdyti formalųjį profesinį mokymą išdavimo srityje ir leidimų vykdyti studijas ir (ar) su studijomis susijusią veiklą išdavimo srityje už 2017 m. sausio 1 d. – 2018 m. rugpjūčio 31 d. laikotarpį. Motyvuota išvada 2019 m. vasario 25 d. yra pateikta Specialiųjų tyrimų tarnybai. Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V-685 nustatyta, kad 2019 metais tikslinga ministerijoje ir jos pavaldžiose	Pasiūlymas įgyvendintas.

		institucijose antikorupcinę analizę ir vertinimą atlikti viešųjų pirkimų reglamentavimo, vykdymo ir kontrolės srityje. Vadovaujantis ministro įsakymais, 2020 m. buvo atlikta antikorupcinė analizė ir vertinimas viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje, 2021 metais – mažos vertės viešųjų pirkimų srityje.	
4.2.	Nustatant veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, atkreipti dėmesį į NKKP III skirsnio 14.8.3 punkte nurodytus korupcijos rizikos veiksnius švietimo ir mokslo sistemoje.	Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. V-802 patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2020–2023 metų korupcijos prevencijos programa ir jos įgyvendinimo veiksmų plane numatyta priemonė „Padidinti mokinių priėmimo į švietimo įstaigas skaidrumą įteisinant ir įdiegiant centralizuoto mokinių priėmimo naudojant informacinių technologijų sistemas principą“. Centralizuoto mokinių priėmimo į ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, naudojant informacinių technologijų sistemas principą svarstoma atidėti 2 metams dėl neskirtų lėšų. Atliktas Švietimo įstatymo 29 str. pakeitimas, kuris įsigalios nuo 2024-01-01. „2¹. Prašymų dėl priėmimo į valstybines ir savivaldybių mokyklas, vykdančias ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas, pateikimas, mokinių eilės sudarymas, priimtų mokinių sąrašų patvirtinimas, informacijos apie priėmimą į mokyklą pateikimas, kvietimas pasirašyti mokymo sutartį ir jos pasirašymas, mokinių duomenų tvarkymas vykdomi	Pasiūlymas įgyvendintas iš dalies. Pasiūlymą planuojama pilnai įgyvendinti 2024 m.

		centralizuotai, švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka.“	
4.3.- 4.4.	Užtikrinti, kad pavaldžios institucijos kiekvienų metų III ketvirtį nustatytų ir įvertintų savo veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, ir informaciją apie tai pateiktų Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai. Motyvuotą išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo per mėnesį nuo pasirašymo dienos pateikti Specialiųjų tyrimų tarnybai ir paskelbti ministerijos interneto svetainėje.	2020 m. ministerijoje ir 20 ministerijos įstaigų atlikta antikorupcinė analizė ir vertinimas viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo srityje. Bendra motyvuota išvada paskelbta ministerijos interneto svetainėje ir išsiųsta STT. 2021 m. atlikta antikorupcinė analizė ir vertinimas ministerijoje ir 72 ministerijos įstaigų mažos vertės viešųjų pirkimų srityje. Motyvuotos išvados paskelbtos įstaigų interneto svetainėse, skyriuje „Korupcijos prevencija“. Atlikus duomenų analizę įstaigoms pateiktos rekomendacijos dėl mažos vertės pirkimų procesų skaidrumo ir kontrolės tobulinimo (2021 m. gruodžio 14 d. raštas „Dėl mažos vertės viešųjų pirkimų organizavimo 72 Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos įstaigose“). Įstaigos raštu pateikė informavimą apie numatomus sprendimus ir priemones.	Pasiūlymas įgyvendintas.
4.5.	Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, esamos situacijos analizę, korupcijos rizikos valdymo vertinimą Švietimo mokslo ir sporto ministerijos ir pavaldžių institucijų veikloje, taip pat atsižvelgiant į šioje ir ankstesnėje korupcijos rizikos analizėse nustatytus	Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. V-802 patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2020–2023 metų korupcijos prevencijos programa ir jos įgyvendinimo veiksmų planas. Programa ir informacija apie jos vykdymą skelbiam ministerijos interneto svetainėje skyriuje	Pasiūlymas įgyvendintas

	korupcijos rizikos veiksniais, parengti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų kovos su korupcija programą ir tobulinti jos įgyvendinimo priemonių planą pagal 2018 m. gegužės 17 d. raštu Nr. 4-01-3798 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.	„Korupcijos prevencija“. Ministerijos interneto svetainės skyriuje „Korupcijos prevencija“ kas pusmetį atnaujinama informacija apie suplanuotų priemonių įgyvendinimą.	
4.7.	Imtis veiksmų, susijusių su antikorupcinio švietimo programų peržiūra, atnaujinimu ir neformaliojo suaugusiųjų antikorupcinio švietimo programų rengimu.	Atnaujinta antikorupcinio mokinių ugdymo medžiaga – 2020 m. parengta ir į skaitmeninių mokymo priemonių elektroninę erdvęje „Ugdymo sodas“, skirtą švietimo bendruomenei, patalpinta dviejų dalių metodinė priemonė „Antikorupcinis ugdymas bendrojo ugdymo mokykloje“ (prieiga internete: https://sodas.ugdome.lt/metodiniai-dokumentai/perziura/11701). Metodinė priemonė yra skirta bendrojo ugdymo mokyklų dorinio (etikos) ir socialinio ugdymo (istorijos, pilietinio ugdymo, geografijos, ekonomikos ir verslumo) dalykų mokytojams, neformaliojo švietimo programų įgyvendintojams. Pirmoje dalyje supažindinama su teoriniais ir praktiniais korupcijos problemos ir jos rizikos mažinimo aspektais. Antroje dalyje pateikiami praktiniai antikorupcinio ugdymo bendrojo ugdymo mokykloje 5–10 ir I–IV gimnazijos klasėse pavyzdžiai. Į rengiamas atnaujinamas bendrojo ugdymo programos mokinių antikorupcinis ugdymas integruojamas į mokomuosius dalykus, numatoma apibrėžti kokias kompetencijas mokiniai suformuos antikorupcinio ugdymo metu.	Pasiūlymas įgyvendintas

		2019 m. parengta ir Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro interneto svetainėje (Suaugusiųjų švietimas → Suaugusiųjų mokymosi ištekliai → Suaugusiųjų mokymosi informacinė sistema (SMIS) → Pilietinis ir politinis raštingumas) viešinama neformaliojo suaugusiųjų švietimo savarankiško mokymosi programa „Kova su korupcija“.	
